Отець Еміліян Ковч
/1884-1941/

Еміліян Ковч народився 20 серпня 1884 р. косівського повіту на Гуцульщині як син о. Григора Ковча, місцевого греко-католицьког пароха. Греко-католицьким священиком був теж його тесть а також всі три його шваґри і два з його трьох синів. Матуру здобув у Львові. В роках 1905-11 студіював теологію в римськім Колеґіум Рутенум. В 1910 одружився з Марією-Анною Добрянською /1891-1939/, а з наступному році прийняв єрейські свячення з рук станиславівського єпископа Григорія Хомишина. Після короткого адміністрування парохією в Підволичиськах в пов. Скалат, зголосився до праці серед українських колоністів у Босні, де сповнював священичу службу в Прієдор /парохія Козараців/. Після повороту до Галичини став сотрудником в парафії Серниках Горішних на Рогатипщин /1916-19/. В 1919 вступив до Української Галицької Армії і був приділений капеляном до т. зв. Вережанського Коша. Перейшов галичанську й наддніпрянську кампанію, даючи приклади безстрашного капеляна в нобезпечній службі. Інтернований поляками, опісля звільнений, в роках 1921-1922 був коротко парохом в Боршові, коло Перемишлян, а згодом прийняв канонічно службу пароха Перемишлян з дочірною церквою в селі Коросно.

Як парох в Перемишлянах, о. Ковч проводив всебічну реліґіно-суспільну діяльність. Вславився теж як проповідник і організатор міських Евхаристичних Конгресів, віддав себе на службу своїм парохіянам, прямо занедбуючи матеріальні інтереси своєї сім'ї. Не уникав суспільної діяльности світського характеру, був ініціятором, провідником і організатором цілого ряду починів культурноосвітньої і економічної натури /суспільного руху/. Був беззастережним прихильником незалежности України враз їз влученням простору був що ї Східної Галичини до майбутньої української держави. Та консеквентна політична постава, як теж припадки ігнорування несправедливих рішень адміністраційних властей /н. пр. всупереч заборони будова церкви в одному з присілків/ були причиною конфліктів з польськими властями, а у висліді цього були грошеві кари, а навіть кара позбавлення волі - частинно відбування в студитському монастирі в Угнові коло Перемишлян /згідно з 22 статтею Конкордату з 1925 р./ Незалежницькі погляди і діяльність о. Ковча не були повязані з якимнебедь почуттям ворожости супроти поляків. Ітак, коли н. пр. після вересневої поразки 1939 р. деякі парохіяни з Коросна допустилися грабежі польських кольоністів, о. Ковч в дуже гострих словах натаврував їхній вчинок і катеґорично наказав повернути забрані речі, - що теж було виконане. Зорганізував теж допомогу для польських вдів і сиріт. Такі факти, як теж відвага, о. Ковча в часі т. зв. Перших Совєтів /1932-1941/, яка проязлядася між іншим теж в продовжуванні традиції публичної процесії і свячення води на свято Господнього Богоявлення, /популярно Йордан/ стали причиною того, що до парохіяльної церкви в Перемишлянах почали теж горнутися поляки-римокатолики.

Прибуття німецьких військ в 1941 р. було для більшости галицьких українців радісною подією: скінчилося панування совєтів, проклямація незалежности України ЗО червня 1941 р. робили надію на створення власної держави. Хоч після відходу совєтських військ вибраний старостою перемишлянського повіту, не піддався загальній евфорії, обмежуючи себе у своїх публичних виступах особливо до відпзв до української молоді, щоб вона не вдала втягнути себе до злочинних вчинків, головно в обсягу твореної новим окупантом української поліції Політика нової власті скоро розвіяла облуду, а о. Ковч не запереставав таврувати публично злочини нового режиму.

Особливої важливости набрало в той час жидізське питання. Вже невдовзі після приходу німців відділ СС зігнав до будинку синаґоґи групу жидів з метою спалення їх живцем. О. Ковч, завдяки притомности ума, а також доброму знанню німецької мови, зумів намовити німців на відступлення, після чого сам з допомогою парафіян відбльокував двері, що уможливило виведення частини жидів з горіючої синаґоґи. Геройство пароха Перемишлян не могло проте знівечити німецьких плянів нарадовбивства. В Перемишлянах жиди становили більшість населення, тому теж не могло бути мови про їхнє масове рятування. Коли ж в жидівській групі зявився рух переходу на християнство, - хоч з іншої сторони було відомим, що гітлерівські расові “закони” байдуже відносяться до реліґійної приналежности осіб жидівського походження і вихрищення не збільшує шансів на врятування, о. Ковч не вагався катехизувати і христити жидів, які того просили. Це робив спочатку індивідуально, пізніше як процес знищення пропішився, христив масово всупереч заряджень окупаційних властей з легковаженням попередження. Що більше, після відокоемлення ґетто, він звернувся до властей з домаганням уможливити йому обслугу громади жидів-християн в ґетто. Правдоподібно він навіть звернувся з листом до Гітлера, тавруючи злочини нацистів. Відношення о. Ковча до гітлерівської політики мало у наслідках арешт відважного капеляна /30 грудня 1942 р./ Вкинений до львівської в’язниці при вул. Лонцкого, не тільки що признався до виконання хрищення жидів, але теж відмовився підписати зобовязання заперестати цю практику на будуче, що було всупереч зарядженням окупанта. Не зламало о. Ковча побиття, хоч не жалувано йому ударів з розрахунком на захитання його опору. Помимо того о. Ковч не тільки не піддався диктату Ґестапо, але теж при цьому старався служити співв’язням як капелян і рівночасно теж заанґажував свого сина Сергія, який відвідував батька у в’язниці-до пересилання ґрипсів товаришів в’язничної недолі.

Не одержавши від о. Ковча жодної деклярації, гітлерівські власті рішили умісткти його в концентраційнім лаґері в Люблині. Там він одержав табірне число 2399 і посадили його в 14 блоці на третьому полі. В таборі на Майданку о. Ковч довершив межі свого героїзму як душпастир посеред співв’язнів різних національностей і віроісповідань: визнавав свою таборову місію за дар Провидіння і рівночасно завдання до сповнення, останнє в житті завдання священика - в листах з табору просив, щоб не робити заходів про його звільнення, бо його місце є в таборі, де його ніхто не заступить в його місії священика. Просив також про молитви за творців табору й цілої гітлерівської системи. В таборі скінчився життєвий шлях о. Ковча. Згідно з офіційними даними смерть спричинила флегмона правої ноги 25 безезня 1944.

В 1966 році Українська Грекокатолицька Церква розпочала процес беатифікації своїх мучеників 20 сторіччя. Посеред них знайшов місце також о. Еміліян Ковч. Враз із 26 іншими Слугами Божими його проголосив блаженним Іван Павло II під час папської візити в Україні в червні 2001 р.